

Visszaemlékezés a 2007. évi balatonboglári-keszthelyi útra

Egyesületünknek ez volt az első közös magyarországi útja, és amely talán az egyik legfontosabb lengyel emlékhelyre vezetett, Balatonboglárra. A programban szerepelt még Keszthely is, amely szintén emlékezik a lengyelekre, a második világháborús menekültekre.

Május 19-én indultunk az egy napos kirándulásra, Keszthely felé véve az útirányt. Érdekessége volt az útnak, hogy megtisztelt bennünket Érd testvérvárosa, Lubaczow lengyel-magyar baráti társaságának három vezetője Witek Argasinski, Zenek Swatek és Stenia Swierkowska.

Keszthelyen fogadott bennünket az ott élő, a művelődési házat és színházat vezető jeles költő, műfordító, Cséby Géza. Ez utóbbi minőségében látott bennünket vendégül a színházban, mutatta be a korszerű, modern épületet. Megkoszorúztuk a lengyel menekültek emléktábláját, melyet 1999-ben, a szomorú események 60. évfordulóján avattak. (Cséby Géza egyébként lengyel menekült anyától származik, kettős identitással rendelkezve rendkívül sokat tesz a két nemzet közötti kapcsolatok ápolásáért.)

A városnézéshez nem igazán kedvezett az idő, de a Balaton Múzeum és a Magyarok Nagyasszony Plébániatemplom megtekintése után erre került sor. Volt, aki megnézte a Festetich-kastélyt – nekik/nekünk nagy élményt jelentett az agrár egyetemisták „sárgulásának” figyelemmel kísérése. A Helikon könyvtár sem maradhatott ki természetesen a kastélyprogramból.

Szívemnek kedves tájon vezetett az út Balatonboglárra. Ha nem is itt születtem, de itt nőttem fel, a Balatonnak ezen a déli csücskén, Balatonmárián. Ide kötnek a gyermekkori évek, az általános és középiskola. Így aztán az úton „fogadatlan” idegenvezetőként sok mindent elmesélhettem az utastársaimnak a tájról, a szentgyörgyi kanyarban a gyönyörű északi parti kilátásról, a Csillagvárról, Keresztúrról, Fonyódról és persze Bogláról.

Balatonbogláron működött a II. világháború idején az egyetlen európai lengyel középiskola! Eredetileg Zamárdiban jött létre, de aztán Varga Béla plébános irányításával átkerült Boglárra. Sok részletet megtudtunk vendéglátóinktól, az ottani Lengyel-Magyar Baráti Társaság vezetőjétől, Vidovszky Imrétől. Megnéztük a volt gimnázium épületében (ma művelődési ház) berendezett emlékmúzeumot, a római katolikus templomban koszorút helyeztünk el annak a Varga Béla sírjánál, akinek nagyon sokat köszönhet a lengyelség. Emlékét nagy szeretettel ápolják az ún. „bogláracsikok” (boglarczyk), akik annak idején itt voltak diákok, fiatalok.

Ugyancsak virágot helyeztünk el a templomkertben Teleki Pál szobránál, mely szobor arról is nevezetes, hogy a fővárosi közgyűlés nem járult hozzá a budapesti elhelyezéséhez. A bogláriak viszont szeretettel befogadták, ahogy annak idején a lengyel menekülteket is. (Egyébként a kevés szabadtéri Teleki Pál szobor egyik Érdén, a Földrajzi Múzeum kertjében található.)

A programot egy rövid sétával fejeztük be, megtekintettük a Várdombon álló Gömbkilátót.

Első magyarországi kirándulásunk nemcsak nekünk volt élmény. Örültünk, hogy a velünk tartó lubaczowiak felemelő érzéssel vehették tudomásul, hogy nálunk is őrizzük a lengyelek emlékét, ápoljuk a lengyel-magyar barátságot. (Még ha úgy tűnik is sokszor, hogy a lengyeleknél ez a tudat sokkal erősebb!)

Egyesületünk tagjai is ismereteket kaptak a 20. század e sorsfordító eseményeiről, a háború történéseiről, jeles személyiségekről.

És ekkor határoztuk el, hogy hagyományt teremtve folytatjuk a hazai kirándulásokat azzal a jelszóval, hogy ismerjük meg hazánkat jobban – a lengyel emlékhelyek fölkeresése kapcsán!

Diósd, 2012. február 5.

B. Megyes Klára